

شماره آزمون: ۷	به نام خداوند جان و خرد	سؤالات درس: فارسی ۲
درس هفتم: باران معیّت		پایه تحصیلی: یازدهم (کلیه رشته‌ها)
تعداد سؤالات: ۲۷		

قلمرو زبانی:

- ۱- معنی واژگان صحیح را از داخل کمانک انتخاب کنید. سؤال شبه‌نهایی، اردیبهشت ۱۴۰۳
- حق، تعالی، عزرائیل را بفرمود: «برو اگر به طوع و رغبت نیاید به اکراه و اجبار برگیر و بیاور.» (اطاعت - کراهت)
- ۲- جمله «جایی که در آن پول‌ها و اشیای گرانبها را نگه‌داری می‌کنند.» در توضیح کدام واژه آمده است؟
- الف) خزانگی ب) خازن ج) خزینه د) خزانه‌دار
- ۳- در همه گزینه‌های زیر، واژه‌ای هم‌معنی واژه «مراد» به کار رفته است؛ به جز گزینه.....
- الف) «دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست»
- ب) گفت: «زندگانی خواجه عمید دراز باد. علی آیی حال، من نیز فرزند این پدرم.»
- ج) سلام کرد و گفت: «فلان پیر از کوه لکام تو را سلام گفت.»
- د) میرزا عیسی قائم‌مقام را نه تنها وزیر خردمند، بلکه مرشد خود می‌دانست.
- ۴- معنای واژه مشخص شده در عبارت «هم‌چنین هر لحظه از خزاین غیب، گوهری در نهاد او تعبیه می‌کردند.» با استفاده از کدام رابطه معنایی در متن دریافت می‌شود؟
- الف) تضاد ب) تناسب ج) مترادف د) تضامن
- ۵- در همه گزینه‌ها، به جز گزینه..... غلط املائی وجود دارد. سؤال شبه‌نهایی، اردیبهشت ۱۴۰۳
- الف) اشتر طلبید و مهمل آراست.
- ب) من نهایت بُعد اختیار کردم که غربت را خطر بسیار است.
- ج) حق تعالی چون اصناف موجودات می‌آفرید، وسایط گوناگون در هر مقام بر کار کرد.
- د) سپیده فردای گنجه با نحیب گلوله‌های توپ روس باز شد.
- ۶- در هریک از موارد زیر، املائی یک واژه نادرست است. آن را بیابید و درست آن را بنویسید.
- الف) آیا این چه سیر است که خاک ذلیل را از حضرت عزت به چندین اعزاز می‌خوانند و خاک در کمال مزلت و خواری چندین ناز می‌کند.
- ب) هم‌چنین هر لحظه از خزاین غیب، گوهری در نهاد او تعبیه می‌کردند تا هر چه از نفایس خزاین غیب بود، جمله در آب و گل آدم، دفین کردند.
- ۷- در گروه کلمات زیر، غلط‌های املائی را بیابید و شکل درست آن را بنویسید.
- «غنا و بی‌نیازی»، «قرب و هم‌جواری»، «خورشید مشعشه»، «موضع معلم»، «طین وجود»، «اندیشه ملایکه مغرب»، «الوهیت و ربوبیت»، «نادرست و مشتبّه»
- ۸- در کدام یک از متن‌های زیر، واژه هم‌آوا دیده می‌شود؟ آن‌ها را بیابید و معنی آن‌ها را بنویسید.
- الف) ملایکه مقرب، هیچ‌کس آدم را نمی‌شناختند.
- ب) گل دل را از بهشت بیاوردند و به آب حیات ابدی سرشتند.
- ج) با این همه، حضرت غنا، دیگری را به جای او نخواند.
- د) اگر حق، تعالی، را با آن قالب سروکاری خواهد بود، در این موضع تواند بود.

۹- درباره کاربرد «را» در متن های زیر توضیح دهید.

الف) جملگی ملایکه را در آن حالت انگشت تعجب در دندان تحیر بمانده.

ب) اگر ما را آفتی رسد، از این موضع تواند بود.

۱۰- نقش دستوری کدام واژه مشخص شده، با نقش دستوری واژه «قربت» در جمله «قربت را خطر بسیار است.» یکسان است؟

الف) اینجا اختصاصی دیگر هست که این را به خودی خود می سازم.

ب) معذورید که شما را سروکار با عشق نبوده است.

ج) گوهر محبت بود که در صدف امانت معرفت تعبیه کرده بودند.

د) حق، تعالی، عزرائیل را بفرمود: «برو؛ اگر به طوع و رغبت نیاید، به اکراه بگیر و بیاور.»

۱۱- متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید:

«روزکی چند صبر کنید تا من بر این یک مشت خاک، دست کاری قدرت بنمایم تا شما در این آینه، نقش های

بو قلمون ببینید. اول نقش، آن باشد که همه را سجده او باید کرد.»

الف) جمله های وابسته را در متن بالا بیابید و بنویسید. ب) نوع «ک» در «روزکی» را بنویسید.

قلمرو ادبی؛

۱۲- آرایه مشترک در مصراع اول ابیات زیر را بنویسید. سؤال شبه نهایی، اردیبهشت ۱۴۰۳

الف) از شبنم عشق خاک آدم گل شد صد فتنه و شور در جهان حاصل شد

ب) سرنشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فرو چکید و نامش دل شد

۱۳- مصراع دوم بیت زیر، کدام گزینه است؟ سؤال شبه نهایی، اردیبهشت ۱۴۰۳

«زین همراهن سست عناصر دلم گرفت

الف) کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست (ب) کان چهره مشعشع تابانم آرزوست

ج) شیر خدا و رستم دستانم آرزوست (د) آن آشکار صنعت پنهانم آرزوست

۱۴- متن زیر، به کدام یک از آیه های قرآن تلمیح دارد؟

«باشید تا من سر از این خواب خوش بردارم، اسامی شما را یک به یک برشمارم.»

الف) انی اعلم ما لاتعلمون (ب) و علم آدم الاسما و کلماتها

۱۵- آرایه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.

الف) ای آفتاب حسن، برون آ، دمی ز ابر کان چهره مشعشع تابانم آرزوست (مراعات نظیر، جناس)

ب) آن خاک را میان مگه و طائف، فرو کرد. عشق، حالی دو اسبه می آمد. (استعاره، تشبیه)

۱۶- بیت زیر، به چه کسی و به چه ماجرای تلمیح دارد؟

«دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست»

۱۷- هریک از کنایه های به کار رفته در ستون «الف» در بردارنده کدام مفهوم در ستون «ب» است؟

(در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)

ب	الف
۱- تسلیم نمی شود.	الف) زین همراهن سست عناصر دلم گرفت
۲- سرگردانی	ب) خداوندا، خاک تن در نمی دهد.
۳- افراد بی خیال	ج) جملگی ملایکه را در آن حالت، انگشت تعجب در دندان تحیر بمانده.
۴- آشنا نبودن	د) معذورید که شما را سروکار با عشق نبوده است.
۵- متعجب شدن	

۱۸- آرایه‌های مشترک متون زیر را بنویسید.

الف) خاک ذلیل را از حضرت عزت به چندین اعزاز می‌خوانند و خاک در کمال مذلت و خواری، چندین ناز می‌کند.
ب) دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر کز دیو و دد ملولم و انسائم آرزوست

۱۹- در متن زیر، کاربرد آرایه‌های «کنایه»، «تضاد»، «مجاز» و «.....» مشهود است.

«اگر معشوق خواهد که از او بگریزد، او به هزار دست در دامنش آویزد.»

۲۰- مهم‌ترین اثر نجم‌الدین رازی (دایه) را نام ببرید.

۲۱- جای خالی عبارت زیر را به درستی پر کنید.

کتاب «مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد» نوشته..... معروف به..... است.

قلمرو فکری:

الف) درک مطلب:

سؤال شبه‌نهایی، اردیبهشت ۱۴۰۳

۲۲- مفهوم قسمت مشخص شده در عبارت‌های زیر را بنویسید.

الف) شما در این آینه، نقش‌های بوقلمون بینید.

ب) هر لحظه از خزاین غیب، گوهری در نهاد او تعبیه کرد.

۲۳- متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید:

«حق، تعالی، چون اصناف موجودات می‌آفرید، وسایط گوناگون در هر مقام، بر کارکرد. چون کار به خلقت آدم رسید، گفت: «خانه آب و گل آدم، من می‌سازم.» جمعی را مشتبه شد. گفتند: «نه همه تو ساخته‌ای؟» گفت: «اینجا اختصاصی دیگر هست که این را به خودی خود می‌سازم بی‌واسطه، که در او گنج معرفت تعبیه خواهم کرد.»

الف) از نظر نویسنده، خداوند چه تفاوتی میان آفرینش انسان و دیگر آفریده‌های هستی قائل شده است؟

ب) با توجه به متن بالا، هدف از آفرینش انسان چه بوده است؟

۲۴- مفهوم مشترک متون زیر را بنویسید.

- نیست جانش محرم اسرار عشق هر که را در جان، غم جانانه نیست

- معذورید که شما را سروکاری با عشق نبوده است.

۲۵- با توجه به بیت «سرنشتر عشق بر رگ روح زدند / یک قطره فرو چکید و نامش دل شد» دل محصول چه چیزی است؟

۲۶- متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید:

«جبرئیل - علیه‌السلام - برفت؛ خواست که یک مشت خاک بردارد. خاک گفت: «ای جبرئیل، چه می‌کنی؟» گفت: «تو را به حضرت می‌برم که از تو خلیفتی می‌آفریند.» خاک سوگند بر داد به عزت و ذوالجلالی حق که مرا میر که من طاقتم قرب ندارم و تاب آن نیارم. من نهایت بعد اختیار کردم که قربت را خطر بسیار است.»

الف) چرا جبرئیل می‌خواست مشتتی از خاک را به نزد خداوند بلندمرتبه ببرد؟

ب) به چه دلیل خاک دوست نداشت به پیشگاه خداوند برود؟

ب) معنی و مفهوم شعر و نثر

سؤال شبه‌نهایی، اردیبهشت ۱۴۰۳

۲۷- سروده‌ها و نوشته‌های زیر را به فارسی روان معنی کنید.

الف) چون به دل رسید، دل را به مثال کوشکی یافت.

ب) و عشق، حالی دواسبه می‌آمد.

ج) از شبنم عشق خاک آدم گل شد

د) اگر به طوع و رغبت نیاید، به اکراه و اجبار برگیر و بیاور.

ه) حق، تعالی، چون اصناف موجودات می‌آفرید، وسایط گوناگون در هر مقام بر کار کرد.

و) تا شما در این آینه، نقش‌های بوقلمون بینید.